

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету іноземної
філології

Катерина ВАСИЛИНА

(підпис)

(ініціали та прізвище)

«

серпня 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПРАКТИКУМ ІНОЗЕМНОЮ
МОВОЮ**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки магістрів

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Технології захисту навколишнього
середовища

(назва)

спеціальності G2 Технології захисту навколишнього середовища

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ : Мосієвич Л.В., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри
іноземних мов професійного спрямування

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри іноземних мов
професійного спрямування

Протокол № 1 від "28" серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

Станіслав ІВАНЕНКО

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Геннадій КОЖЕМЯКІН

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами): кандидат філологічних наук, доцент Мосієвич Лариса Василівна

E-mail: larisamosiyevich1977@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9073>

Телефон: 068 28 43 617

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram – за вибором викладача

Кафедра: іноземних мов професійного спрямування, корпус 2 ЗНУ, ауд. 102

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування навичок англomовного професійного та наукового спілкування магістрів у галузі технологій захисту навколишнього середовища. Дисципліна розрахована на один семестр. Курс присвячено основам професійної комунікації, складанню фахового резюме, практиці говоріння у професійних ситуаціях, особливостям термінології з технології захисту навколишнього середовища, редагуванню машинного перекладу фахових текстів, написанню анотацій до наукових статей, реферату до кваліфікаційної роботи, тез на наукову конференцію. Відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми навчальна дисципліна «Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою» пов'язана з дисципліною «Екологічний менеджмент та аудит» та написанням кваліфікаційної роботи магістра.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	- год.	- год.
Практичні заняття	28 год.	8 год.
Самостійна робота	62 год.	82 год.
Консультації	Консультації проводяться згідно розкладу, вівторок 12.55-14.15, четвер 12.55-14.15, формат проведення - дистанційно Ідентифікатор конференції Zoom 599 287 8981, код доступу: bF0Q6q	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9073	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
Загальні компетентності. ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Залежно від специфіки організації навчальної діяльності здобувачів використовуються такі методи навчання. Наочні методи (ілюстрація, демонстрація). Словесні методи (пояснення, робота з підручником). Практичні методи (творчі завдання, контрольні).	Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий). Позааудиторні: індивідуалізація засобів навчання у форматі проблемних наукових гуртків. Контрольні заходи: теоретичне тестування за змістовим модулем з використанням СЕЗН Moodle; виконання письмових практичних завдань за змістовим модулем; залік.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності. СК02. Здатність використовувати науково-обґрунтовані методи обробки результатів досліджень в галузі технологій захисту навколишнього середовища.	«Перевернуте» навчання (робота з медіа матеріалом) Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій).	
Програмні результати навчання. ПР02. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, зокрема, для презентації результатів досліджень та інновацій. ПР03. Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності.	Дослідницький (самостійна робота) Гейміфікація (авторська настільна гра для вивчення технічних ідіом)	

ПР05. Ефективно працювати у команді та міжнародному колективі, мати лідерські навички. ПР13. Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного природоохоронного законодавства.		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи професійної комунікації та технічного перекладу

Особливості англomовної термінології за фахом. Засоби машинного перекладу. Редагування машинного перекладу. Переклад назв кваліфікаційних робіт. Переклад багатокomпонентних термінів. Міжгалузєва омонімія.

Говоріння: моя професія в сучасних реаліях.

Письмо: виконання письмового завдання з теми.

Лексика: Робота та кар'єра. Питання для співбесіду.

Письмо: складання резюме при прийомі на роботу. Редагування машинного перекладу.

Змістовий модуль 2. Основи наукової комунікації.

Лексика: наукові кліше. Структура наукової статті. Структура кваліфікаційної роботи. Кліше для презентацій.

Письмо: написання тез на конференції; складання анотації до наукової статті, написання реферату до кваліфікаційної роботи.

Граматика: Граматичні труднощі науково-технічних текстів.

Говоріння: складання презентації за фахом англійською мовою.

Змістовий модуль 3. Екологічні проблеми. Технології захисту навколишнього середовища, очищення забрудненого повітря, води

Лексика з тем: забруднення повітря, методи очищення води, повітря, сучасні технології переробки сміття.

Говоріння: монологічне та діалогічне мовлення з теми.

Граматика: пасивний стан в науково-технічних текстах.

Письмо: виконання письмового завдання з теми.

Змістовий модуль 4. Екологічний менеджмент та аудит

Лексика з тем: Міжнародні стандарти, екологічний маркетинг, сертифікація та маркування, екологічна безпека.

Говоріння: монологічне та діалогічне мовлення з теми.

Робота з відеоматеріалом: виконання завдань на перевірку розуміння відеоматеріалу.

Письмо: виконання письмового завдання з теми.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1.				
Практичне заняття 1	Тема. Робота, кар'єра. М'які навички. Співбесід. Складання резюме при прийомі на роботу. Лексика з теми «Робота, кар'єра».	2	2	Тиждень 1
Самостійна робота 1	Тема. Технічні ідіоми. Вивчити технічні ідіоми. Виконання завдань на основі авторської настільної гри.	4	6	Тиждень 1
Практичне заняття 2	Лексичні особливості англomовної будівельної термінології. Багатокomпонентні терміни. Граматичні особливості фахових текстів.	2		Тиждень 2
Самостійна робота 2	Робота з фаховими словниками. Аналіз багатокomпонентних термінів. Зробити глосарій термінів з теми кваліфікаційної роботи.	4	6	Тиждень 2
Практичне заняття 3	Основи технічного перекладу. Редагування машинного перекладу. Міжгалузєва омонімія. Онлайн словники.	2	2	Тиждень 3
Самостійна робота 3	Опрацювання теоретичних основ технічного перекладу.	4	6	Тиждень 3
Змістовий модуль 2.				
Практичне заняття 4	Науковий стиль. Наукові кліше. Структура англomовної наукової статті. Інфінітив, Герундій в наукових текстах.	2		Тиждень 4
Індивідуальне завдання 4	Зробити огляд наукових статей з теми кваліфікаційної роботи.	4	6	Тиждень 4
Практичне заняття 5	Особливості написання тез на конференцію, анотації до наукової статті.	2		Тиждень 5
Самостійна робота 5	Написати анотацію англійською мовою до наукової статті.	4	6	Тиждень 5
Практичне заняття 6	Структура кваліфікаційної роботи англійською мовою.	2		Тиждень 6
Самостійна робота 6	Написати реферат до своєї кваліфікаційної роботи.	4	6	Тиждень 6

Практичне заняття 7	Особливості англomовних фахових презентацій. Фрази для презентацій.	2		Тиждень 7
Самостійна робота 7	Скласти фахову презентацію англійською мовою та усно її прокоментувати.	6	6	Тиждень 7
Змістовий модуль 3.				
Практичне заняття 8	Основні терміни з технологій захисту навколишнього середовища. Пасивний стан в фахових текстах.	2	2	Тиждень 8
Самостійна робота 8	Скласти таблицю за зразком «Етапи очищення води» та підготувати розповідь про їх принципи.	4	6	Тиждень 8
Практичне заняття 9	Сучасні технології переробки сміття. Робота з відеоматеріалом.	2		Тиждень 9
Самостійна робота 9	Зробити аналіз управління відходами в Україні та у світі.	4	6	Тиждень 9
Практичне заняття 10	Опрацювання фахової статті з теми та виконання вправ.	2		Тиждень 10
Самостійна робота 10	Технології відновлювання енергії. Порівняйте ефективність впровадження сучасних технологій за такими критеріями: ефективність, витрати, екологічний вплив, соціальний вплив. (у вигляді таблиці за зразком)	6	6	Тиждень 10
Практичне заняття 11	Забруднення повітря. Викиди на виробництві. Робота з відеоматеріалом та виконання вправ після перегляду.	2		Тиждень 11
Самостійна робота 11	Опрацювання статті з теми Моніторинг викидів та оформлення результатів розуміння статті у вигляді таблички за зразком.	4	6	Тиждень 11
Змістовий модуль 4.				
Практичне заняття 12	Міжнародні стандарти. Інструменти екологічного менеджменту. Опрацювання фахової лексики.	2	2	Тиждень 12
Самостійна робота 12	Підготувати розповідь про екологічну модернізацію металургійних підприємств Запоріжжя	4	6	Тиждень 12
Практичне заняття 13	Ознайомлення з англomовними матеріалами про види екологічного аудиту. Виконання вправ на переклад і пояснення професійної лексики	2		Тиждень 13
Самостійна робота 13	Підготовка до рольової гри «Екологічний аудит на підприємстві»	4	4	Тиждень 13

Практичне заняття 14	Перевірка індивідуального завдання.	2		Тиждень 14
Самостійна робота 14	Систематизація вивченого матеріалу перед заліком.	6	6	Тиждень 14

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Практичне: завдання: резюме	Складання резюме за зразком. Практичне завдання у вигляді файлів MS Word.	Резюме оцінюється від 1 до 4 балів за кількістю граматичних та лексичних помилок.	4
Практичне заняття №2	Практичне: завдання самостійної роботи	Зробити глосарій термінів з теми кваліфікаційної роботи. Практичне завдання у вигляді файлів MS Word.	Завдання оцінюється від 1 до 4 балів за кількістю термінів, їх перекладом англійською мовою, релевантністю. Термін виконання – 4 тиждень	4
Практичне заняття №3	Практичне: завдання самостійної роботи	Скласти лексичний тест на платформі Moodle.	Завдання оцінюється від 1 до 3 балів за кількістю лексичних помилок. Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,3 балів Термін виконання – 5тиждень	3
Практичне заняття №4	Комплексне: завдання самостійної роботи, тест (за змістовним модулем 1)	Аналіз наукових статей з теми кваліфікаційної роботи. Практичне завдання у вигляді файлів MS Word. Тест на перевірку лексичного матеріалу з теми на сайті CE3H Moodle ЗНУ.	Письмове Завдання оцінюється від 1 до 4 балів за кількістю лексичних, граматичних помилок, обсягом. Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,2 балів. Термін виконання – 6 тиждень	4
Практичне заняття №5	Практичне: завдання самостійної	Написати анотацію англійською мовою до наукової статті. Практичне	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів за кількістю лексичних, граматичних	5

	роботи	завдання у вигляді файлів MS Word.	помилки, обсягом, дотриманням наукового стилю, структури. Термін виконання – 6 тиждень	
Практичне заняття №6	Практичне: завдання самостійної роботи	Написати реферат до своєї кваліфікаційної роботи. Практичне завдання у вигляді файлів MS Word.	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів за кількістю лексичних, граматичних помилок, обсягом, дотриманням наукового стилю, структури. Термін виконання – 8-14 тиждень	5
Практичне заняття №7	Практичне: завдання самостійної роботи	Скласти фахову презентацію англійською мовою та прокоментувати її. Практичне завдання у вигляді у форматі презентації завантажена на сайт СЕЗН Moodle ЗНУ.	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів за кількістю лексичних, граматичних помилок, обсягом, використанням, вмінням усно її коментувати. Термін виконання – 8 тиждень	5
Практичне заняття №8	Письмове завдання	Скласти лексичний тест на платформі Moodle.	Письмове завдання оцінюється від 1 до 5 балів за обсягом, використанням термінів. Усне завдання оцінюється від 1 до 5 балів. Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів. Термін виконання – 9 тиждень	5
Практичне заняття №9	Практичне: усна розповідь	Підготувати розповідь з теми. Завдання завантажується на сайт СЕЗН Moodle ЗНУ у вигляді запису.	Завдання оцінюється від 1 до 4 балів за обсягом, кількістю лексичних і граматичних помилок. Термін виконання – 10 тиждень	4
Практичне заняття №10	Практичне: завдання самостійної роботи	Зробити порівняльний аналіз. Письмове завдання у вигляді файлів MS Word,	Завдання оцінюється від 1 до 3 балів за обсягом, кількістю лексичних, змістовних помилок. Термін виконання – 11 тиждень	3
Практичне заняття №11	Комплексне: аналіз, тест на перевірку лексичного матеріалу (за	Зробити порівняльний аналіз. Письмове завдання у вигляді файлів MS Word. Тест на перевірку лексичного матеріалу з	Письмове завдання оцінюється від 1 до 3 балів за обсягом, кількістю лексичних, змістовних помилок,	5

	змістовими модулями 2-3)	теми на сайті CE3H Moodle ЗНУ.	розумінням відеоматеріалу. Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,2 балів. Термін виконання – 12 тиждень	
Практичне заняття №12	Практичне: завдання самостійної роботи	Скласти лексичний тест на платформі Moodle.	Письмове завдання оцінюється від 1 до 4 балів за кількістю лексичних, помилок. Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,4 балів. Термін виконання – 13 тиждень.	4
Практичне заняття №13	Практичне: завдання самостійної роботи	Зробити порівняльний аналіз. Письмове завдання у вигляді файлів MS Word.	Письмове завдання оцінюється від 1 до 4 балів за обсягом, кількістю лексичних, змістовних помилок, розумінням відеоматеріалу. Термін виконання – 14 тиждень.	4
Практичне заняття №14	Практичне: груповий проєкт	Груповий проєкт з теми. Письмове завдання у вигляді файлів MS Word.	Письмове завдання оцінюється від 1 до 5 балів за обсягом, кількістю лексичних, змістовних помилок, розумінням відеоматеріалу. Термін виконання – 14-15 тиждень	5
Усього за поточний контроль	14			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: Робота, кар'єра. М'які навички. Співбесід. Особливості англomовної фахової термінології. Основи технічного перекладу. Основи машинного редагування. Переклад багатокомпонентних	У разі дистанційної форми навчання залік проходить у тестовій формі через платформу CE3H Moodle ЗНУ. Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 20. Правильна відповідь	10

		термінів. Особливості англomовного наукового стилю. Анотації до наукових статей. Структура кваліфікаційної роботи. Основні поняття забруднення повітря, води та їх очищення. Моніторинг викидів. Відновлювання енергії. Утилізація сміття. Екологічний менеджмент та аудит. Тестування передбачає обмежену у часі (40 хвилин) відповідь на теоретичні питання. У разі дистанційної форми навчання залік проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	оцінюється у 0.5 балів. Достатній рівень (60%-100% від максимального балу).	
	Індивідуальне завдання	Презентація статті за фахом англійською мовою. Вимоги до індивідуального завдання: обсяг – 10 слайдів. Презентація і обговорення відбуватиметься на останньому занятті. Презентація має бути підготовлена в Power Point форматі. Якщо здобувач готує та подає тези для участі в науковій конференції, це можна вважати виконанням індивідуального завдання, оскільки така робота передбачає самостійне дослідження, аналітичне мислення та оформлення наукових результатів відповідно до академічних вимог.	Оцінювання виконаного ПЗ є комплексним з урахуванням таких критеріїв: достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 18-30 балів (зараховано), а саме: 26-30 балів – завдання повністю виконані без помилок; відповідає виявленню здобувачем всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу; чіткому володінню англomовними термінами; 18-25 балів – завдання виконані з незначними лексичними помилками; відповідає виявленню знань основного програмного матеріалу; незадовільний рівень – виконано не більше 30% завдання; в роботі виявлено значні прогалини у засвоєнні англomовної фахової	30

			термінології; здобувач не володіє усним мовленням англійською мовою – 0 балів (не зараховано).	
Усього за підсумковий контроль	2			40

**Критерії оцінювання контрольних заходів розміщено в нульовій секції СЕЗН ЗНУ окремим файлом*

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Белоконь К.В., Федченко О.І., Клименко Л.В., Мосієвич Л.В. Англійська мова за професійним спрямуванням: навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» освітньо-професійної програми «Технології захисту навколишнього середовища», спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітньо-професійної програми «Водопостачання та водовідведення». Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 104 с.
2. Білошицька Т.Ю., Литньова Т.В., Ковальова Т.П. English for Ecology Students: Посібник-практикум. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 57 с.
3. Міняйлова, А. В. English for Ecologists : навчальний посібник з англійської мови для студентів спец. 101 "Екологія". Миколаїв : НУК, 2020. 140 с
4. Частник О.С. Англійські елементи наукової праці: назва, анотація, резюме: A Practical Guide to Writing Research Paper Titles, Abstracts, Summaries : навчальний посібник. Харків : ХДАК, 2021. 78 с.
5. Evans V. Career Paths. Environmental Science. Express Publishing. 2020. 213 p.

Додаткова:

1. Вороніна К.В. Основи перекладацького анотування та реферування текстів різних типів та жанрів: навчальний посібник. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. 120 с.
2. Воронова Є.М., Черкашина Н.І. Українсько-англійський словник з екології та природоохоронної діяльності: словник. Харків : Цифра принт, 2019. 456 с.

3. Зуєнок І.І. Writing Reports. Практичний посібник до складання англійською мовою звітів про наукові дослідження для самостійної роботи студентів, магістрів, спеціалістів, аспірантів усіх напрямів підготовки. Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2019. 56 с.
4. Ільченко О. М. Англійська для науковців = The Language of Science. 7-е вид. Київ : Едельвейс, 2022. 334 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048350.pdf>.
5. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури : навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2020. 321 с.
6. Коваленко А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу : навчальний посібник. Київ : ИНКОС, 2019. 290 с.
7. Курбатова Т.В. Методичні вказівки для самостійної та індивідуально-самостійної роботи студентів денної та заочної форми навчання для спеціальності 101 «Екологія». Кривий Ріг : КНУ, 2021. 56 с.
8. Мосієвич Л., Міх Д. В. Структурні особливості англійських термінів з екології безпеки та їх переклад українською мовою. Тези доповідей XV Міжнародної наукової конференції “Іноземна філологія у ХХІ столітті” (24 листопада 2023 р., Запорізький національний університет) Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2023. С. 154-157. URL: <https://library.znu.edu.ua/>.
9. Мосієвич Л.В. Переклад україномовних термінів з екології на металургійному виробництві англійською мовою. Проблеми лінгвістики й методики викладання мов у контексті входження України в Європейський простір: матеріали V Всеукраїнської інтернет-конференції, м. Умань, 06 квітня 2023 р. Умань : Видавництво «Сочинський М. М.», 2023. С. 38-42
10. Мосієвич Л. В. Використання партисипативних завдань при навчанні говорінню англійською мовою. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наук. пр. молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. . 2025. Т. 2. № 84. С. 269-275. URL: https://aphn-journal.in.ua/archive/84_2025/part_2/45.pdf
11. Мосієвич Л., Бистра М. О. переклад англійських багатокомпонентних термінів з енергоефективності українською мовою. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія . 2024. Т. 1. № 69. С. 191-194. URL: <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=234>.
12. Мосієвич Л. В., Бистра М. О. Металургійні термінологічні словосполучення та їх переклад англійською мовою. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Одеса : Міжнародний гуманітарний університет. 2024. № 65. С. 258-261. URL: <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=229>.
13. Федоришин О.П., Євстіфєєв П.Ф., Рябушенко Т.Л. Англійська мова. Практикум з науково технічного перекладу. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2020. 51с.
14. Яхонтова Т. В. Основи англійського наукового письма: навчальний посібник для студентів, аспірантів і науковців. Львів : Видавничий центр ЛНУ, 2022.
15. Oxford Dictionary of Ecology. Oxford : Oxford University Press. 2020.

Інформаційні ресурси:

1. Електронний курс в СЕЗН ЗНУ. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9073>

2. APA Publication Manual. URL: <http://www.apastyle.org>.
3. The scope of ecology. URL: <https://courses.lumenlearning.com/suny-wmopen-biology2/chapter/the-scope-of-ecology/>
4. Deforestation. URL: <https://youmatter.world/en/definition/definitions-what-is-definition-deforestation-causes-effects/>
5. Biomes. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vAOarzqZhg>
6. 10 major current environmental problems. URL: <https://environmental-conscience.com/environmental-problems/>
7. Correct water sampling. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=sDdz3m-IYmg>
8. Environmental auditing. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vBqQB6Pv9Zg>
9. Mastering ISO 14001. URL: https://www.youtube.com/watch?v=jERk13d_v74
10. EMAS. URL: https://green-forum.ec.europa.eu/green-business/emas_en
11. Environmental Audit. URL: <https://amtivo.com/us/resources/insights/what-is-an-environmental-audit/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється письмово, шляхом виконання індивідуального варіанту завдання, або представити виконане завдання в роздрукованому виді. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності.

Кожний здобувач зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До здобувачів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви не доброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. Кодекс академічної доброчесності ЗНУ https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem_chnoyi_dobrochesnost_.pdf).

Додаткові види роботи (бальна система стимулювання активності здобувачів) - це система додаткових балів, яку введено з метою заохочування здобувачів до планомірної, систематичної роботи з опанування теоретичним матеріалом і поглибленого оволодіння ними практичними навичками, які передбачено цим курсом, а також з метою стимулювання їх до творчого підходу та креативного мислення під час розв'язання практичних завдань практикуму. Отримані додаткові бали додаються понад тих 36-60 балів, які здобувач може отримати, виконавши всі обов'язкові види робіт, - ці

додаткові бали можуть стати вирішальними для отримання більш високої оцінки за весь курс. Тому, рекомендуємо студентів скористатися цією нагодою суттєво підвищити свій загальний бал (максимально до 10 балів), отриманий після виконання всіх обов'язкових видів контрольних заходів.

Зміст поза аудиторних навчально-наукових активностей, за які можуть нараховуватися додаткові (заохочувальні) бали, повинні корелювати з результатами навчання дисципліни, зокрема за такі підтверджені види діяльності: участь у студентських олімпіадах; представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача на студентських конкурсах, конференціях; наявність власних розробок і підготовленої роботи та презентації в частині науково-дослідних та прикладних досліджень, які проводяться викладачем навчальної дисципліни та відповідають її спрямуванню; участь у програмах здобуття неформальної / інформальної освіти (онлайн-курси, розміщені на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо – за наявності відповідних сертифікатів); інші види та форми активностей у контексті змісту та результатів навчання дисципліни.

Для отримання додаткових балів здобувач повинен надати викладачу (не пізніше ніж за тиждень до заліку) сертифікат, що підтверджує участь у заході/ підготувати короткий звіт про семінар із зазначенням часу проведення теми/ виступити з усною доповіддю. Аналогічним чином враховується участь здобувачів у Всеукраїнських та Міжнародних конференціях (форма звітності – тези доповіді).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни або її окремого компонента (змістовий модуль, поточний контроль тощо) можливо за умов підтвердження участі здобувача в неформальній/інформальній освіті (онлайн курси навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у студентських наукових гуртках, участь у кейс-чемпіонатах, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, тощо) сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, та регулюється Положенням ЗНУ про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція): <https://surl.li/bnseft>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного

вивчення визначається [Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ](https://lnk.ua/9MVwgEpVz): <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: y_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>